

Č. 8217.

Vyvlastnění. — Stavební ruch. — Řízení před nss-em: I. Je »rozhodnutím« podle §§ 2 a 5 zák. o ss, zruší-li odvolací stolice — aniž sama vydá vyvlastňovací nález — rozhodnutí první stolice, odpírající vyvlastnění, z toho důvodu, že vyvlastnění nelze odepřít z důvodů, o které se opřela první stolice. — II. O podmínkách vyvlastnění podle zák. č. 44/27.

(Nález ze dne 5. listopadu 1929 č. 19.481.)

Věc: Josef a Petr H. v L. (adv. Dr. Jar. Buben z Prahy) proti župnímu úřadu v Nitře o vyvlastnění podle zákona o stavebním ruchu.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušují se pro nezákonnost.

Důvody: Výnosy okr. úřadu v Topolčanech z 26. března 1928 nebylo vyhověno žádostem Štefana T. a spol. za vyvlastnění částí pozemku č. ... pro stavbu domků, poněvadž bylo zjištěno, že požadovaný pozemek leží vysoko nad obecní cestou, takže nelze bez větších nákladů zříditi k němu řádnou komunikaci, ježto dále v obci jsou vhodné obecní a farní pozemky k zastavění způsobilé a žadatelé mají sami vhodné pozemky stavební.

K odvolání žadatelů zrušil žal. úřad nař. rozhodnutími výměry okr. úřadu, poněvadž podle situačního plánu vedou k požadovanému pozemku tři obecní cesty, takže tento pozemek je se všech stran při otevřené komunikaci a takto předpisům zákona vyhovuje; nebylo možno vzít ohled na to, že v obci jsou vhodné pozemky pro zastavění, neboť není dokázáno, že ohledně těchto pozemků se nezdařil dobrovolný výkup a tím, že mohou přijíti v úvahu při vyvlastňovacím řízení; taktéž není směřodonné, zda žadatel má vlastní pozemek pro zastavění, neboť tato okolnost není zákonným podkladem při vyvlastňování stavebních pozemků.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí vlastníky uvedeného pozemku uvážil nss takto:

Nař. rozhodnutími bylo vyřízeno odvolání, které podaly zúčastněné strany do rozhodnutí okr. úřadu, jimž byla zamítnuta jejich žádost za povolení vyvlastnění pozemku st-lů. Nař. rozhodnutí není samo o sobě vyvlastňovacím nálezem dle § 5 zák. č. 44/27 — což ukazuje i okolnost, že okr. úřad vydal teprve na základě těchto rozhodnutí výměry ze 13. září 1928 vyvlastňovací nálezy — nýbrž jsou pouhými výroky, že povolení vyvlastnění nelze odepřít z důvodů, které byly uvedeny v rozhodnutích okr. úřadu z 26. března 1928. Takovéto výroky žal. úřadu je pokládati za rozhodnutí dle § 2 zák. o ss, poněvadž obsahují autoritativní vyřešení otázky, zdali při vydávání vyvlastňovacího nálezu lze pokládati okolnosti uvedené v nař. rozhodnutí za takové, které by byly povolení vyvlastnění na závalu. Proto jsou způsobilé zasáhnouti do subj. práv st-lů. Nss. musel proto vejíti na zkoumání námitek ve stížnosti uplatňovaných.

Stížnost vytýká především, že žadatelé o vyvlastnění mají vlastní pozemky způsobilé k zastavění. — Žal. úřad vyslovil, že tato okolnost

není vyvlastnění na překážku, leč neprávem, neboť § 4 zák. č. 44/27 stanoví výslovně, že vyvlastňovací řízení se provede, prokáže-li žadatel, že nemá v obci pozemku způsobilého k zamýšlené stavbě. Tvzení žal. úřadu, že by pro povolení vyvlastnění nebylo vůbec rozhodným, zdali žadatel má vlastní pozemek ke stavbě způsobilý, je tedy v přímém rozporu se zákonem.

Nař. rozhodnutí vyslovuje dále, že by existence vhodných stavebních pozemků (obecních i farních) v obci mohla zameziti vyvlastnění požadovaných pozemků jen tehdy, kdyby bylo prokázáno, že se ohledně těchto pozemků nezdařil dobrovolný výkup. — Leč zákon stanoví prostě v odst. 3. § 3, že pozemky soukromé — vyjímajíc pozemky parcelované — mohou býti vyvlastněny jen, není-li v obcích jiných pozemků způsobilých k zastavění. Ustanovení § 4 odst. 1 cit. zák., že podmínkou provedení vyvlastňovacího řízení je, aby žadatel podal průkaz, že dobrovolný výkup se nezdařil, týče se jen onoho pozemku, o jehož vyvlastnění se žádá, a nemůže býti vztahováno na pozemky, jimiž ten, proti němuž míří vyvlastňovací návrh, nedisponuje. Na pořadí, ve kterém je podle § 3 odst. 3 pozemky vyvlastňovati, cit. předpis nic nemění. Proto jsou nař. rozhodnutí také v tomto směru nezákonná a žal. úřad proto neprávem zrušil rozhodnutí své stolice, se zněním zákona se shodující.

Pokud jde o vhodnost požadovaného pozemku k zastavění, vyslovil žal. úřad na základě situačního plánu, že k pozemku vedou tři obecní cesty, takže leží při otevřené komunikaci. — Leč toto zjištění úřadu, čerpané jen ze situačního plánu, odporuje zjištění, provedenému při řízení konaném na základě § 5 bodu 1 na místě samém, kde shledal stav. znalec, že požadovaný pozemek leží vysoko nad obecní cestou a že se nedá zřídit vhodný příchod k domu, resp. že není přístupu s cesty. K tomuto zjištění žadatelé nic nepodotkli. Nemohl proto nss shledati, že by žal. úřad jedině na základě situačního plánu, z něhož rozdíl výškový vůbec není patrný, mohl způsobilost k zastavění požadovaných pozemků posouditi odlišně od tohoto dobrozdání podaného na základě šetření na místě samém.

Č. 8218.

Zaměstnanci veřejní (Slovensko): * Rozhodovati o nároku vdovy po býv. uherském soudním úředníku nepřevzatém na drahotní přídavek podle § 6 zák. č. 394/22 přísluší nikoliv generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě, nýbrž podle zák. čl. LXV:1912 příslušnému správnímu úřadu justičnímu.

(Nález ze dne 5. listopadu 1929 č. 19.638.)

Věc: Šarolta B. v M. proti generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě o drahotní přídavek.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Gfř v Bratislavě nevyhovělo na základě § 6 zák. č. 394/22 žádosti stěžovatelky ze září 1927 za poukázání drah. přídaveků na syna Kolomana, rozeného 22. května 1906, za dobu od 1. června 1924 počínajíc.